

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce (soudce zpravodaj), soudce Mgr. Aleše Smetanky a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **A. S.**, státní příslušnost Ruská federace
bytem K. V.
zastoupený advokátem Mgr. Sergeyem Zaripovem
sídlem Václavské náměstí 775/8, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 12. 2019, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 12. 2019, č. j. X, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

azylové a migrační politiky ze dne 13. 9. 2019, č. j. X, kterým byla podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zamítnuta žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území České republiky, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a zákona o pobytu cizinců.

II.

Žaloba

2. Žalobce zásadním způsobem nesouhlasil s argumentací žalované, již odůvodnila potvrzení zamítnutí žalobcovy žádosti. Dle názoru žalobce žalovaná naprosto nesprávným a konkrétní situaci žalobce nepřiléhavým způsobem aplikovala zákonná ustanovení a dopustila se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem.
3. Žalobce podal žádost jako rodinný příslušník občana Evropské unie, syn občanky Evropské unie. Základním právním předpisem pro úpravu tohoto institutu je Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. 4. 2004 o právu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Již z preambule této směrnice je naprosto zřejmé, že jejím cílem, a tedy povinností členských států, je zjednodušit pohyb a pobyt občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků. Z tohoto důvodu by měly členské státy těmto osobám vycházet vstříc a umožňovat jim realizovat společný rodinný život. V kontextu výše uvedeného by tím spíše měl být povolen pobyt osobě, která se stará o starou a nemohoucí matku, která není schopna momentálně se sama žít a pečovat o sebe, a to navíc poté, kdy žalobce strávil přes 10 let na území zaměstnáním a podnikáním a obecně byl platným členem společnosti odvádějícím značné částky na odvodech. Žalobce nepředstavuje žádnou zátěž pro sociální systém České republiky, neboť se o něj starají rodinní příslušníci, a dále také nepředstavuje žádnou hrozbu pro veřejný pořádek České republiky. Napadené rozhodnutí je tedy v rozporu s nadnárodní úpravou, konkrétně výše nadepsanou Směrnicí, a je už proto nutné ho zrušit a vrátit věc k novému projednání.
4. Žalobce dále trval na tom, že argumentační postup správního orgánu lze považovat za přepjatý formalismus, jenž je konstantně judikaturou označován za zcela nezákonný, v příkrém rozporu s ústavními principy demokratického právního státu.
5. Správní orgán v případě žalobce trval na tom, že z jazykového hlediska žalobce nenaplnuje žádnou z podmínek ust. § 15a zákona o pobytu cizinců. Žalobce měl za to, že správní orgány obou stupňů se dostatečně nevypořádaly s námitkou zkoumání smyslu a účelu dané právní normy. Smyslem a účelem ustanovení upravujících přechodný pobyt je umožnit rodinným příslušníkům občanů EU pobývat se svými příbuznými. Kdyby správní orgány přistoupily k dalším metodám výkladu, nemohly by dojít k závěru o zamítnutí žádosti.
6. Žalobce namítal, že v rozporu s § 3 správního řádu správní orgány nezjistily stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, navíc z dosud zjištěného došly ke zcela nesprávným závěrům, respektive závěrům, které se mýlí s tvrzeními žalobce. Nejenže zdravotní stav matky žalobce je zcela tragický a vyžadující intenzivní péči, ale potřebují se vzájemně. Žalobce považoval vydané rozhodnutí za nezákonné a nepřezkoumatelné, a to skrze valnou část odůvodnění, potažmo argumentace zcela míjející se s tvrzeními žalobce a doloženými dokumenty. Zatímco se totiž správní orgány zaobíraly tím, nakolik je účastník řízení aktuálně závislý na péči či výživě své matky, žádost žadatele směřovala primárně ke sdílení společné domácnosti s osobou S. S. v době bezprostředně před jejím Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

odchodem ze země původu, kde měla dříve občanství. Odchod matky žalobce totiž neproběhl jednorázově a v převážné části posledních 15 let obývala několik domácností, včetně společné domácnosti se svým synem v Ruské federaci. Z tohoto důvodu se žalobce považoval za rodinného příslušníka ve smyslu § 15a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců a správnímu orgánu v tomto smyslu poskytl řadu dokumentů. Nelze potom klást k tíži žalobce, že přes jeho naléhavé výzvy k provedení výsledku všech zúčastněných odmítl správní orgán tyto důkazní návrhy provést, aniž by byl jen naznačil, jak dále tato tvrzení doplnit (jinak než výsledky osob). Výsledky jsou v tomto případě naprosto esenciální způsob prokázání oprávněnosti žádosti žalobce, a jejich neprovedení je zcela klíčovým pochybením správního orgánu, které následně nebylo v napadeném rozhodnutí ani řádně odůvodněno, protože skrze porušení § 68 odst. 3 správního řádu způsobuje nezákonnost vydaného rozhodnutí.

7. Důrazně se pak žalobce ohradil proti nepřiměřenosti rozhodnutí. Ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců jasně zakotvuje povinnost zkoumat přiměřenost dopadů všech rozhodnutí dle tohoto zákona, tedy i rozhodnutí o zamítnutí žádosti o přechodný pobyt. Výčet uvedený v citovaném ustanovení je výčtem, který představuje minimální množinu faktorů, které ovlivňují přiměřenost správního rozhodnutí, přičemž je-li správní orgán povinen zvážit „zejména“ vyjmenované faktory, tak to znamená, že se musí vypořádat se vším uvedeným. V této souvislosti nemůže obstát, pokud správní orgán provede požadovanou úvahu jen v omezené míře nebo se s nimi nevypořádá vůbec.
8. Podmínka, že rozhodnutí musí být přiměřené, vyplývá též z ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu. Dále pak povinnost posuzovat přiměřenost rozhodnutí vyplývá též z mezinárodních závazků České republiky, primárně pak z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních práv, který stanovuje, že do práva na respektování rodinného a soukromého života lze zasáhnout, pouze pokud to je „*v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných*“. Z jazykového výkladu lze pak dovodit, že právě spojka „a“ předpokládá kumulativní spojení těchto podmínek, kdy nevyhovění žádosti žalobce nemůže být hodnoceno jako nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných, neboť žalobce je bezproblémovým cizincem, který nikdy neměl problémy s dodržováním právního řádu České republiky, naopak Českou republiku ctí a váží si toho, že tady může žít se svou rodinou, pracovat a starat se o svou nemohoucí matku.
9. Jelikož by se nucený návrat, absence osobní péče a citové strádání spojené s odloučením od syna zákonitě podepsalo na fyzickém i duševním zdraví matky žalobce, jedná se i o zásah do práva na zdraví dle čl. 31 Listiny základních práv a svobod. Je s podivem, že přestože vrcholné státní úřady konstantně apelují na mezigenerační solidaritu a péči o starší generaci, správní orgány tyto hodnoty nereflektují ve své rozhodovací praxi, a napadeným rozhodnutím tak rozhodují proti veřejnému zájmu ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu, přičemž tento zájem je nota bene deklarován jak vládou této země, tak judikaturou Ústavního soudu.
10. Žalobce ze shora uvedených důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a uložil žalované povinnost k náhradě nákladů řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

11. Žalovaná ve svém vyjádření k podané žalobě navrhla zamítnutí žaloby. Uvedla, že žalobce podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b zákona o pobytu cizinců, přičemž žádost byla podána za účelem sloučení s matkou, paní S. S.
12. Ohledně splnění podmínek uvedených v § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců dala žalovaná za pravdu správnímu orgánu I. stupně, neboť žalobce neprokázal, že by byl závislý na výživě či jiné nutné péči poskytované matkou paní S. S., resp. že by na takovéto péči byl závislý před vstupem na území. Naopak z doložených dokladů vyplývalo, že to je právě matka žalobce, která požaduje péči. Podmínky stanovené v části § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců (závislost na jiné nutné péči), a tedy ani podmínky uvedené v § 15a odst. 2 písm. a) bod 2. a bod 3. téhož zákona nebyly podle názoru žalované splněny.
13. Podmínky § 15a odst. 2 písm. a) bod 1. zákona o pobytu cizinců žalobce rovněž nesplňoval, jelikož by žalobce musel žít se svojí matkou ve společné domácnosti bezprostředně před odchodem ze země původu, nebo ze země, kde měl povolen pobyt. Jak vyplývalo z lékařské zprávy paní S. S. a z cizineckého informačního systému, paní S. S. žije v České republice již více než 15 let a žalobce žil před podáním žádosti v Ruské federaci. Žalobce, jak sám uvedl, žil v Ruské federaci společně s matkou a sestrou ještě předtím, než se obě dvě staly občankami České republiky, tj. minimálně před pěti lety, neboť z centrálního registru obyvatel bylo zjištěno, že matka žalobce nabyla občanství České republiky v únoru 2018 a jeho sestra již v srpnu 2014. Okamžik existence společné domácnosti je podle názoru žalované vázán na dobu bezprostředně předcházející vstupu na území hostitelského členského státu, resp. na území České republiky, tedy na dobu bezprostředně předcházející době, kdy žádají o připojení se k občanu Evropské unie, nebo kdy jej doprovází. Ze spisového materiálu nebylo hodnověrně doloženo, že žalobce ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti.
14. Žalobce namítal, že správní orgán I. stupně neodůvodnil, proč neprovedl výsledky, které měly prokázat sdílení společné domácnosti žalobce a jeho matky bezprostředně před odchodem z Ruské federace. Žalovaná uvedla, že správní orgán I. stupně v prvoinstančním rozhodnutí na str. 6 uvedl: „Ust. § 15a odst. 2 písm. a) bod 1 zák. č. 326/1999 Sb. – jak uvedl správní orgán výše – je však nutno vykládat tak, že účastník řízení by musel žít s občanem EU, resp. ČR, tj. se svojí matkou ve společné domácnosti bezprostředně před odchodem ze země původu, nebo ze země, kde měl povolen pobyt, tzn. bezprostředně před dnem 12.03.2019, kde dle jeho cestovního dokladu naposledy přicestoval, resp. překročil ukrajinskopolské hranice. Jak však sám uvádí, v Ruské federaci žil společně s matkou a sestrou ještě předtím, než se obě staly občanky České republiky, tedy minimálně před 5-ti lety, neboť z centrálního registru obyvatel bylo zjištěno, že matka účastníka řízení nabylo občanství České republiky v únoru 2018 a jeho sestra již v srpnu 2014. Z výše uvedeného je patrné, že účastník řízení nemůže splňovat podmínku ust. § 15a odst. 2 písm. a) bod 1 zák. č. 326/1999 Sb. Z tohoto důvodu také správní orgán nepřistoupil ani k navrhovaným výsledkům, kterými účastník řízení chtěl prokázat, že v minulosti žil ve společné domácnosti se svojí matkou a sestrou na území Ruské federace, neboť by to nepřineslo žádný výsledek a správní orgán má postupovat dle zásady procesní ekonomie tak, jak to stanovuje ust. § 6 odst. 2 zák. č. 500/2004 Sb.“ Vzhledem k tomu, že se správní orgán I. stupně s námitkou neprovedení výsledku vypořádal a žalovaná se s odůvodněním správního orgánu I. stupně ztotožnila, považovala žalovaná námitku žalobce za nedůvodnou.
15. Dále žalovaná poznamenala, že výsledek žalobce či svědka není určen k tomu, aby při něm účastník (svědek) uváděl svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, ani aby se touto Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

formou vyjadřoval k jiným provedeným důkazům. K tomu slouží primárně podání, návrhy a jiné procesní úkony žalobce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2014, č. j. 6 As 147/2013-29).

16. Žalovaná dále k námitce přiměřenosti rozhodnutí konstatovala, že se správní orgán I. stupně v prvoinstančním rozhodnutí otázkou přiměřenosti zabýval v dostatečné míře, a to na str. 7, přičemž žalovaná se se závěry správního orgánu I. stupně ztotožnila. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu neznamenal nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce, jelikož žalobce mohl požádat o jiný druh pobytového oprávnění, který by lépe korespondoval s jeho současnou situací, např. z cizineckého informačního systému bylo zjištěno, že manželka žalobce pobývala na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání s platností do 22. 2. 2020.
17. Žalovaná měla za to, že správní orgán I. stupně řádně odůvodnil výrok rozhodnutí. Žalovaná dále konstatovala, že stav věci byl správním orgánem I. stupně zjištěn v souladu s § 3 správního řádu, a že byl naplněn důvod pro zamítnutí žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a tohoto zákona.

IV.

Ústní jednání

18. V rámci ústního jednání účastníci setrvali na svých dosavadních tvrzeních. Zástupce žalobce akcentoval nedostatečné zjištění skutkového stavu stran údajného vedení společné domácnosti žalobcem a jeho matkou na území Ruska.

V.

Posouzení věci soudem

19. V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

20. Žaloba není důvodná.
21. Před samotným věcným vypořádáním jednotlivých žalobních bodů považuje soud za nebytné uvést důvody, které jej vedly k tomu, že nepřistoupil na opakovanou žádost zástupce žalobce o odročení soudního jednání. Žalobce opřel svou žádost o skutečnost, že dne X zemřela matka žalobce, přičemž v důsledku žalu spojeného s touto událostí není žalobce schopen poskytnout svému zástupci nezbytnou součinnost pro „*předložení argumentace a důkazů, které žalobce v zákonném termínu pro podání žaloby nemohl uplatnit.*“ Aniž by soud mínil jakkoliv zpochybňovat emocionální náročnost situace, v níž se žalobce v důsledku smrti své matky nachází, je třeba si uvědomit, že je povinností soudu rozhodovat v přiměřených lhůtách od nápadu věci, důvod pro odročení jednání musí proto být formulován zcela konkrétně a musí představovat mimořádnou a nepřekonatelnou překážku, která objektivně brání účastníkovi (jeho zástupci) v účasti na

tomto úkonu soudu. Z daného pohledu tvrzení uplatněná zástupcem žalobce nejsou způsobilá vést k odročení jednání pro svůj zcela obecný charakter. Zástupce žalobce nijak nespécifikoval, v čem konkrétně mají spočívat argumenty, resp. důkazy, které údajně soudu nemůže předložit, a v čem konkrétně potřebuje jakožto právní profesionál součinnost žalobce. Právě uvedené platí tím spíše při pohledu na obsah žaloby, v níž je předmět sporu jednoznačně vymezen a umožňuje tak soudu se k němu bez dalšího vyjádřit.

22. Soud úvodem předesílá, že formulace žalobních bodů v žalobě se z valné většiny shoduje s argumentací, kterou žalobce uplatnil v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Na obsah odvolacích námitek reagovala žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí, přičemž v této souvislosti soud konstatuje, že žalovaná tak učinila precizním způsobem, když podrobně a pečlivě uvedla logické důvody, jež vyvrátily jednotlivá tvrzení žalobce obsažená v odvolání. Žalované tedy nebylo třeba cokoliv vytknout, a soud tak v tomto směru plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí [k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130 (k dispozici na www.nssoud.cz), podle kterého „(...) je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.“].
23. Pokud se jedná o tvrzené nedostatečné zjištění skutkového stavu ohledně otázky vedení společné domácnosti žalobcem s jeho matkou v Rusku, pak se soud s tímto tvrzením neztotožnil. K tomu, aby žalobce bylo možné považovat za rodinného příslušníka ve smyslu v § 15a odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona o pobytu cizinců, podle něhož „za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud ve státě, jehož je občanem žil před vstupem na území s občanem Evropské unie ve společné domácnosti“, musel by žalobce žít se svou matkou ve společné domácnosti v Rusku před vstupem na území České republiky. Soud má za to, že správní orgány v tomto směru nashromáždily dostatečné množství podkladů, aby mohly řádně vyhodnotit, zda je daná podmínka v případě žalobce splněna či nikoliv. V první řadě správní orgány zcela správně vyšly ze skutečností, které uvedl samotný žalobce dne 13. 5. 2019 v reakci na výzvu k odstranění vad žádosti. Z daného vyjádření je zřejmé, že žalobce žil společně se svou matkou a sestrou v Rusku před tím, než se obě staly občankami České republiky. Správní orgány následně z úředních evidencí zjistily, že žalobce přicestoval do ČR dne 12. 3. 2019, matka žalobce je občankou ČR od února 2018, přičemž na území ČR žije více jak 15 let. Tyto skutkové podklady podle mínění soudu poskytují dostatečnou podporu pro závěr správních orgánů o tom, že žalobce se svou matkou před vstupem na území nemohl vést v Rusku společnou domácnost, když mezi nabytím státního občanství matky a příchodem žalobce na území ČR je téměř roční časový odstup. Navíc i v předcházejícím období, konkrétně od roku 30. 12. 2008 měla matka žalobce trvalý pobyt na území ČR, což samo o sobě vylučuje možnost naplnění hypotézy výše citované právní normy – z povahy trvalého pobytu je zřejmé, že těžiště života matky žalobce (včetně umístění její domácnosti) se nacházelo na území ČR, nikoliv Ruska. Žalobce tyto skutečnosti zjištěné správními orgány v rámci správního řízení nijak konkrétně nezpochybnil, nepředestřel alternativní verzi skutkové reality, která by daná zjištění správních orgánů jakkoliv zpochybnila, skutkový stav byl zkoumán dostatečně a správní orgány nemohly pochybit, když neprovedly žalobcem navržené výsledky k této otázce, neboť byly nadbytečné.

24. Žalobce dále namítal, že správní orgány pochybily, když nedostatečně zkoumaly přiměřenost dopadu rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života. Ani tato žalobní námitka není důvodná. Je nezbytné zdůraznit, že prvoinstanční rozhodnutí i napadené rozhodnutí obsahují pasáž, v níž jsou popsány poměry žalobce a jeho rodiny, přičemž správní orgány tyto okolnosti srozumitelně vyhodnotily a dospěly k závěru, že zamítnutí žádosti nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce. Soud se se závěry správních orgánů ztotožňuje. Jak z žaloby, tak z odvolání je patrné, že žalobce spatřuje zásadní faktor, který by měl převážit nad zájmem České republiky, aby opustil její území v tom, že se zde nachází jeho těžce nemocná matka. I v tomto směru platí, že tato okolnost byla správními orgány řádně vypořádána, když žalovaná uvedla, že o matku žalobce dlouhodobě pečuje její dcera (sestra žalobce), vedou i společnou domácnost, přičemž tento závěr žalovaná opřela o listiny obsažené ve správním spisu. Pokud se jedná o hodnocení ostatních poměrů žalobce, nepředstavují nic specifického, odlišujícího se od běžně posuzovaných případů, v nichž žadateli není uděleno či prodlouženo pobytové oprávnění a musí se vrátit do země svého původu. Lze shrnout, že vypořádání dopadů rozhodnutí do sféry žalobce je dostatečné a správné.
25. Žalobu soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

26. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nežádala jakoukoli jejich náhradu, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 17. srpna 2021

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu